

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea pentru promovarea literaturii din care fac parte: Ministerul Federal al Afacerilor Europene și Internaționale din Republica Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, Fundația Culturală ProHelvetia din Elveția, KulturKontakt Austria, Institutul Goethe, Agenția Slovenă de Carte JAK, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al Guvernului Principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein și Fundația S. Fischer.

Traducătorul mulțumește de asemenea pentru sprijin și
FUNDAȚIEI ROBERT BOSCH.

traduki ^T

Jutta Richter (n. 30 septembrie 1955, Burgsteinfurt, Germania) este o cunoscută autoare de literatură pentru copii și tineret. La vârsta de cincisprezece ani, a locuit un an la Detroit, unde a scris și a publicat prima ei carte. A studiat teologia, literatura germană și comunicarea. A primit numeroase premii literare, atât în țara sa, cât și în Italia sau în Statele Unite, și s-a bucurat de traduceri la edituri specializate în literatură pentru copii din Italia și Franța.

JUTTA RICHTER

Să nu vinzi înger păzitor!

Traducere din germană de
ALEXANDRU AL. ȘAHIGHIAN

HUMANITAS
junior

Uneori chiar trebuie să plecăm.
Acolo unde e vară.
Poate că... undeva în sud.
Poate... la mare.
Pornim la drum și miroase a soare și vânt.
Pornim la drum și miroase a pește, gudron
și alge.
Pornim la drum și rândunicile sunt pescăruși.
O cotim.
Iată gara.
Iar în spatele gării,
știm sigur,
în spatele gării se întinde marea.

Sunt și zile din alea bune.

De pildă, zilele de târg, când la sfârșit negustorii își împart marfa pe nimic. O ladă de căpșuni răскоapte. Sau bananele cu pete cafenii. Și pe urmă mai sunt și cărnații fripți rămași de la grătar, și nițică pâine uscată.

În zilele bune, Corsaru și Nono se duc seara la râu și se-așază în nisipul de pe mal, acolo unde ard focuri micuțe. Focuri aprinse cu lemnul adus de ape. Ceva mai încolo stau ceilalți. Peer Chelbosu și Johnny-Muzicuță, Ilse Roșcovana și Hein Schoop cel cu un ochi de sticlă. Dar cu de-alde ăștia Corsaru nu vrea să aibă nimic de-a face. ăștia-s boschetarii, băutorii de trotil, chiștocarii, pirații malurilor.

— Nu suntem noi dintr-ăștia, Nono. Noi, nu! zice Corsaru.

Între ei se află lada cu căpșuni răскоapte. Și pungile de plastic. Două pungi pline ochi cu toate

Să nu vinzi înger păzitor! 7

lucrurile Corsarului. Corsaru își păzește pungile ca pe ochii din cap. Nimeni n-are voie să vadă ce-i în ele, nici Nono.

— Jos labele, picuile! zice Corsaru. Asta-i proprietate privată.

Iar Nono îl admiră pe Corsaru, fiindcă el e deja mare și poartă o șapcă de baseball Red Socks, și fiindcă mereu se descurcă, într-un fel sau altul.

Corsaru e forțos.

Corsaru se pricepe la toate.

Te poți baza pe el, măcar că n-arată cine știe ce: e puținel la trup, un pișpirică.

Ochii însă nu-s așa. Ochii lui sunt mari, și negri, și știutori – seamănă nițel cu ochii unui corb, și când e furios te fulgeră din priviri, iar atunci nimeni nu îndrăznește să se ia de el. Nici chiar Peer Chelbosu.

Corsaru e veșnic pe drumuri. Cel puțin așa zice el.

La drept vorbind, Nono nici nu-și poate închipui cum ar putea fi altfel.

Corsaru știe tot.

Corsaru-i Corsaru.

Altfel stau lucrurile cu Nono. El abia a împlinit nouă ani.

De cele mai multe ori, Nono se codește.

Nono își trage capul între umeri și se face mic.

Un singur lucru știe Nono să facă bine: e un echilibrist de forță, un echilibrist și-un cățărător. Fiindcă Nono știe să se cațere pe case – sau cel puțin pe una.

A exersat mult. Dar asta înainte, până cu o săptămână în urmă.

În secret, mama îi lăsa totdeauna fereastra deschisă, toată noaptea i-o lăsa deschisă. Pentru ca Nono să poată intra pe fereastră când toți ai casei dormeau.

— Să te ferești de el, îi spunea mama. Cel mai bine e să vii abia noaptea. Fiindcă noaptea el doarme, și-atunci nu poate să-ți facă nimic rău. Las fereastra deschisă, îi spunea mama. Îți pun mâncarea pe masa din bucătărie. Și să nu faci zgomot, pricepi? Pur și simplu să fii invizibil, dacă nu te vede n-ai cum s-o pățești.

Apoi însă a pățit-o chiar mama, au luat-o de-acasă cu ambulanța.

Iar acum fereastra-i închisă. Și Nono nu mai poate să intre. Și pe masa din bucătărie nu mai e mâncare. Au trecut deja opt zile de când nu mai e.

Nono era pentru prima oară singur-singurel. Complet singur pe stradă, complet singur în oraș și pe lume – chiar și noaptea. Și dacă nu l-ar fi întâlnit pe Corsaru n-ar fi avut nici o șansă.

— Te bunghești ca unu' care-a șters-o de-acasă, și dai din bascheți ca ăl' de vrea să fie prins.

— De unde știi tu asta?

— Și când te abordează unu' pe la spate nu tre' s-arăți că te-ai speriat. Te-ntorci tacticos cu fața la el și-l privești drept în ochi. Și-acum, dă-mi pace!

Apoi Corsaru își văzuse de drum. Dar după numai zece pași Nono venise fuga după el.

— Stai puțin! Așteaptă! Unde te duci?

Corsaru se făcuse că n-aude nimic, firește.

— Eu vreau s-ajung la mare!

Și Corsaru se făcuse din nou că n-aude nimic.

— La mare-i cald și bine! strigase Nono. La mare e vară. Și sunt case unde nu locuiește nimeni... am putea să mergem împreună la mare...

Dintr-odată, Corsaru se oprise, arătând ca unul care știe el bine cum se-ajunge la mare.

— Noi doi, împreună, la mare...?

— Da, împreună, noi doi. Pe mine mă cheamă Nono, zisese Nono, gâfâind, și-i întinsese mâna lui Corsaru.

Atunci Corsaru se învoise, dându-i mâna și spunând:

— Eu sunt Corsaru.

În zilele bune, Corsaru și Nono se-așază seara la malul râului. În spatele lor, malul urcă în pantă,

și mai în spate e zidul înalt de sprijin. Sus sunt grădinile cu heleștee cu peștișori de aur, iar în grădini se găsesc vilele albe cu dispozitivele lor de alarmă și cu coloanele și terasele lor mari, care par totdeauna complet pustii și părăsite, fiindcă seara nu-i nimeni aici. Nici măcar vara.

În zilele bune, Corsaru și Nono se-așază seara la malul râului și uneori mai trece pe-aici câte un barcaz, fiindcă în acest loc râul e deja binișor de larg, iar la mijloc e un șenal navigabil.

Și de fiecare dată Corsaru și Nono vorbesc despre mare, despre călătoria lor și despre când ar urma ea să-nceapă.

— Totul trebuie plănuit cu precizie, spune Corsaru. Când plănuiești ceva bine, totul sfârșește cu bine.

— Tu cum crezi că este marea? O fi albastră, ori e verde? Întreabă Nono.

— Firește că-i albastră. E albastră de tot, la urma urmei în ea se-oglindește tot cerul.

— Dar ce gust crezi că are marea? O fi dulce, ori e sărată? Întreabă Nono.

— Firește că-i sărată. E sărată de tot, la urma urmei peștii nu înoată în apă cu zahăr.

— Și a ce miroase? Întreabă Nono.

— Marea? Firește că miroase a pește, gudron și alge.

După care iar se zgâiesc la râu și visează nițeluș la mare, și când Nono închide ochii chiar o vede. Vede atunci valurile mari cu crestele înspumate, care se rostogolesc la marginea plajei. Și poate chiar să audă țipătul pescărușilor...

Și deodată Nono își amintește de povestea despre micul domn Häwermann¹. Povestea i-a spus-o mama când Nono era încă mic. De câte ori avea gălci, ea-i spunea povestea. I-o spunea seara, când Nono nu putea să adoarmă.

Micul domn Häwermann voia și el să-și ia lumea-n cap, și avea un pat cu rotile. Și într-o bună noapte – bună e un fel de-a spune, nu era bună deloc! – și-a făcut din cearșaf o pânză ca de corabie, a tras adânc aer în piept, și-a umflat obrajii de n-a mai putut și a suflat în pânză uite-așa: *ffffuuuuu*, și dusu-s-a cu patul lui cu rotile cu tot.

Pisica, ce-i drept, a mieunat, și luna a luminat, și stelele au scânteiat din răspuțeri, dar micul domn Häwermann a călătorit până sus de tot în cer – și toată noaptea ce-a făcut?! Păi, s-a plimbat pe sub nasul bunei, răbdătoarei lune uite-așa, încolo

1. *Micul domn Häwermann*, poveste scrisă în 1849 de Theodor Storm, despre un băiețuș care nu voia să doarmă și din această pricină a dat de bucluc. (*N. tr.*)

și-ncoace – și, măcar că era așa de mic, era limpede că Hăwermann nu-și cunoștea lungul nasului.

— Mama, când îmi faci și mie roțile la pat? întrebuse Nono.

— Când vei fi iar sănătos, micuțule Hăwermann! spusese mama, și răsese.

În fiecare dimineată foarte devreme, mama trebuia să meargă la lucru. Să câștige bani la Fischer & Frost, în fabrică. Acolo era o sireună, care vuia dimineața, la prânz și seara. Care vuia așa cum vuiesc și sirenele mari de pe vapoare.

Nono stătea culcat în patul lui fără roțile și pe geam vedea cum lumina se târa pe cer. O lumină foarte înceată, mai întâi cenușie, apoi trandafirie. Apoi sirena vuisse – sirena mare de vapor de la Fischer & Frost. Și când vuisse Nono se dusese de-a berbeleacul în plină mare și pe un vapor, care abia seara avea să tragă la mal, tocmai în Australia. Și sirena mai vuisse o dată. Iar apoi mama îl luase pe Nono în brațe, și ce se mai bucurase că-l regăsise pe micul ei Hăwermann...

Mama totdeauna mirosea nițel a pește, a pește și a apă sărată. Și spunea mereu că asta i se trage de la banii pe care-i câștiga.

— Bani, zice Corsaru deodată. Avem nevoie de bani, Nono! Dacă n-avem bani, n-avem cum

s-ajungem la mare. Dacă n-avem bani, o să rămânem pentru totdeauna aici, în oraș. Și o viață-n-treagă o să tot mâncăm banane stricate și-o să scormonim prin lăzile de gunoi.

— Eu vreau la mare, omule, mă-nțelegi? spune

Nono. Și o să fac orice ca s-ajung acolo.

— Zău? O să mergi chiar și-n mâini?

— O să merg chiar și-n mâini!

— Ești țicnit! zice Corsaru și râde pe-nfundate. Am cunoscut odată un cățel care era ca tine – mic și negru și dădea tot timpul din coadă.

O vreme se lasă din nou tăcerea. Doar râul curge înainte și parcă murmură. Și de undeva de foarte departe se-aude sirena de la Fischer & Frost.

— Și de fapt cum era când erai mic? întrebă Nono.

— De un' să știi? spune Corsaru. Nu-mi amintesc. N-am fost mic niciodată.

— Prostii, fiecare a fost cândva mic, spune Nono.

Corsaru se gândește.

— Poate că ai dreptate, dar nu mai știi prea multe.

— Păi atunci, povestește...

Corsaru își încrețește fruntea și-și mijește ochii de parcă ar vrea să zărească ceva departe, tocmai pe malul celălalt. Apoi își dă pe ceafă șapca roșie de baseball și spune: